

Prof. Zdeněk Častorál

"Pravomocně odsouzení cestou různých společností a osob s nimi spřízněných zatím beztrestně legalizují výnosy z trestné činnosti," tvrdí prof. Zdeněk Častorál.

Hovoříme s likvidátorem Harvardského průmyslového holdingu, a.s. – v likvidaci prof. Zdeňkem Častorálem

KAUZA „HARVARD“ MÁ POKRAČOVÁNÍ V LEGALIZACI VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI

HARVARDSKÝ PRŮMYSLVÝ HOLDING V LIKVIDACI (HPH), KTERÝ VZNIKL Z HLAVNÍ VĚTVY HARVARDSKÝCH INVESTIČNÍCH FONDŮ, SMĚŘUJE JAK SE ZDÁ K ROZDĚLENÍ. ČÁST AKCIONÁŘŮ TOTIŽ KONCEM KVĚTNA NA SPORNÉ VALNÉ HROMADĚ SPOLEČNOSTI PROSADILA ZÁMĚR NA VYTVOŘENÍ NOVÉ FIRMY, NA KTEROU BY MĚLY PŘEJÍT NÁROKY VŮČI BÝVALÝM MANAŽERŮM FONDŮ VIKTORU KOŽENÉMU A BORISI VOSTRÉMU. PROTO JSME SE LIKVIDÁTORA HARVARDSKÉHO PRŮMYSLVÉHO HOLDINGU, A.S. – V LIKVIDACI PROF. ZDEŇKA ČASTORÁLA ZEPTALI:

TEXT: KAREL ŽÍTEK, FOTO: KN

Dnes se hodně hovoří o legalizaci výnosů z trestné činnosti. Týká se to i Harvardského průmyslového holdingu?

Pravomocným odsouzením V. Koženého a B. Vostřeho kauza „Harvard“ nekončí, naopak začíná. Pravomocně

odsouzení, kteří se skrývají v zahraničí, a přes vydané mezinárodní zatykače cestou svých spolupracovníků a nastrčených firem legalizují výnosy ze své trestné činnosti. Náročný proces vymáhání majetku proto prakticky začíná. Exekuce na majetek odsouzených jak v České re-

Pravomocně odsouzení cestou různých společností a osob legalizují výnosy z trestné činnosti

Spor je veden o prostředky, které pocházejí z prodeje Koženého luxusní chaty

publice, tak v zahraničí jsem zahájil. Problém je daleko složitější. Po téměř 10 letech zde máme pravomocně odsouzené. V odsuzujícím rozsudku je jim určena povinnost náhrady škody. Přesto pravomocně odsouzení cestou různých společností a osob s nimi spřízněných zatím beztrestně legalizují výnosy z trestné činnosti, kterého se odsouzení s dalšími osobami dopustili na majetku HPH. Tato druhá etapa, kdy odsouzeným saháte na majetek, je pro odsouzené a jejich spolupracovníky nejméně obtížnější, ale velmi obtížně se realizuje bez účinné spolupráce se státními orgány. V tomto směru se domnívám, že zde mají orgány činné v trestním řízení zřejmě velké rezervy. Z jejich strany se nám jeví jakási neochota se do těchto následných majetkových otázek pouštět nebo se jimi zabývat, často s argumentací, že pachatelé byli již potrestáni a soudem byla určena náhrada škody. Jako by neexistoval velmi závažný trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti a zejména pak tak skutečnost, že majetek blokován v trestním řízení je likvidátor nucen uplatňovat v občansko-právním řízení a je nucen platit náklady spojené se soudními poplatky, které jsou v tomto případě značné. Dále pak, že s výnosy z uvedeného majetku hospodaří jiní, ke škodě poškozené společnosti.

Jaký je právní stav ve věci Viktora Koženého a Borise Vostrého?

Jak jistě čtenáři ví, rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 17.10.2012 (6 To 52/2011) byli Viktor Kožený a Boris Vostrý odsouzeni pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku. Obžalovaný V. Kožený k trestu odnětí svobody na deset let a obžalovaný B. Vostrý k trestu odnětí svobody na 9 let. Současně jim trestním rozsudkem byla uložena povinnost k náhradě škody Harvardskému průmyslovému holdingu, a.s. – v likvidaci, včetně úroků z prodlení. K dnešnímu dni tak náhrada škody u V. Koženého dosahuje 12 miliard Kč a u B. Vostrého 3,4 miliardy Kč. Rozsudek je pravomocný a vykonatelný. Proti tomuto pravomocnému a vykonatelnému rozsudku Vrchního soudu v Praze podali v rámci mimořádného opravného prostředku V. Kožený a B. Vostrý dovolání k Nejvyššímu soudu ČR. Nejvyšší soud ČR na zasedání konaném dne 26. února 2014 posoudil obě dovolání jako zjevně neopodstatněná. Proto odmítl dovolání obou obviněných podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu. Toto rozhodnutí podrobně a věcně zhodnotil na 89 stranách textu.

Kde se majetek dnes vytunelovaných fondů nachází?

- 20,2 milionů US dolarů na účtu advokáta J. Bayera v Českých Budějovicích;
- 100 364 209 Kč blokováných při pokusu prodat zástavu Daventree Ltd. v Harms Holdings Ltd. slovenské společnosti Privat Slovakia Marketing, s. r. o. ze Starého Smokovce;
- 31 milionů US dolarů blokováných na Kajmanských ostrovech;
- 12,5 milionů US dolarů blokováných v Lucembursku;
- 22 milionů US dolarů z prodeje nemovitosti v Aspenu na bankovním účtu Landlocked Shipping Company,
- na Slovensku v přepočtu přes 2 miliardy Kč ve slovenských společnostech Druhá strategická, a.s. a TASS, a.s., včetně úroků z prodlení,
- majetek ve společnosti Daventree Resources Ltd. Belize, kontrolovaný pravomocně odsouzeným B. Vostrým.

B. Vostrý a V. Kožený cestou kyperských společností zřejmě drží další rozsáhlý majetek HPH ve formě nelegálně nabytých účastnických akcií HPH.

Jaká je situace v kauze Aspen?

Pro osvětlení, předmětný spor je veden o prostředky, které pocházejí z prodeje Koženého luxusní chaty ve známém lyžařském středisku Aspen v USA. Tato chata byla prodána za částku odpovídající cca 413 milionům korun, které byly uloženy na účty vedené v USA. O zajištění těchto peněz až do května 2012 rozhodoval soud v USA. Bylo to na základě probíhajícího trestního řízení, vedeného v USA proti V. Koženému. Po květnu 2012 byl likvidátor tamním soudem, cestou Ministerstva spravedlnosti ČR dotázán, zda na tyto prostředky bude HPH uplatňovat nárok. Tento nárok (právo) bylo prostřednictvím likvidátora v USA uplatněno. Pro upřesnění je nutné uvést, že Kožený tvrdí, že tyto prostředky mu nepatří, ale že patří jeho matce MUDr. Jitce Chvatíkové.

Proces vymáhání majetku likvidátorem v USA zkomplikovalo zveřejnění osobních poznámek ze soudního spisu soudkyně Ellen M. Coin na webových stránkách Ochranného sdružení malých akcionářů OSMA. O tom se soudkyně dozvěděla jistě s přispěním advokátů V. Koženého. Poté soudkyně vynesla negativní rozhodnutí vůči HPH. Toto jednání mohlo zřejmě podstatně ovlivnit rozhodování soudkyně, které posléze bylo odvolacím soudem zrušeno. Druhý pokus likvidátor zaznamenal dne 6.1.2014, když na stránkách OSMA byla zveřejněna dezinformace, že odvolací soud v USA likvidátor HPH prohrál. Důsledky této účelové dezinformace byly řešeny nejen na úrovni právních zástupců likvidátora HPH, ale i soudem v USA a to s výrazným odmítavým stanoviskem. Skutečnost je následující. Odvolací soud Nejvyššího soudu okresu New York vyhověl odvolání likvidátora HPH a dne 1.4.2014 ve věci Aspen obnovil řízení proti společnosti Landlocked Shipping Company a potvrdil trvání zajištění finančních prostředků ve výši 22 milionů USD. Z tohoto rozhodnutí citují: „Odvolací soud Nejvyššího soudu pro okres New York ve svém rozhodnutí dne 1. 4. 2014, rejstříková značka 651826/12, vyhověl odvolání žalobce, likvidátora Harvardského průmyslového holdingu, a.s. v likvidaci, a zrušil rozhodnutí Nejvyššího soudu pro okres New York (soudce Ellen M. Coin, J.), ze dne 10. června 2013, kterým bylo vyhověno návrhu žalovaného, společnosti Landlocked Shipping Company, ovládané odsouzeným V. Koženým, na zamítnutí žaloby žalobce a odmítnut návrh žalobce, HPH na vydání příkazu k zabavení prostředků na bankovním účtu Landlocked ve výši 22 milionů USD. Jde o nesporný úspěch HPH a jeho právních zástupců. Odvolacím soudem byly vyjasněny ty nejzávažnější právní problémy. Odvolací soud dal HPH za pravdu. Všechny 5 odvolacích soudců jednomyslně rozhodlo ve prospěch HPH.

Rozhodnutí odvolacího soudu je vcelku stručné, přehledné, logické a dobře zdůvodněné.

Závěry co do výroku:

- ruší a mění se rozhodnutí prvostupňového soudu z 10. června 2013, tj. rozhodnutí soudkyně Ellen Coin, které bylo naopak ve prospěch Landlocked,
- odmítá se návrh Landlocked na zamítnutí odvolání,
- obnovuje se status řízení o výkonu rozsudku proti Landlocked,
- soud poskytuje HPH zajištění prostředků.

Podle odvolacího soudu HPH shromáždil dostatečné důkazy, aby přesvědčil o tom, že V. Kožený a Landlocked jsou alter ago (jeden a tentýž subjekt) a že důkazy HPH pro potřeby výkonu trestního rozsudku nad V. Koženým a B. Vostrým jsou dostatečné. To má zcela zásadní význam. Konstatuje se přitom, že účelem odsuzujícího rozsudku, ve spojení s náhradou škody, není obecně pouze nalezení veřejné spravedlnosti, ale především kompenzace škod vzniklých poškozenému protiprávní činností odsouzeného.

Objekt v pražské Ohradní ulici, který byl soudním rozhodnutím určen do vlastnictví Harvardského průmyslového holdingu, je na prodej.

Čím nejvíce potrestáte pachatele trestné činnosti? Tím, že jim sáhnete na majetek

Skupina akcionářů na náhradní valné hromadě 23.5.2014 prosadila záměr takzvané realizace přeměny společnosti „rozdělením společnosti odštěpením“. Jaký je váš názor na tento postup?

Svolání valné hromady nemělo základní náležitosti požadované zákonem a stanovami společnosti, mimo jiné nebyl k dispozici výpis emitenta CP k rozhodnému dni, rozhodný den byl v inzerátech na řádnou a posléze náhradní valnou hromadu zveřejněn chybně a byl tak porušen § 405 odst. 4 zákona o obchodních korporacích. K hlasování byly použity a registrovány plné moce již zemřelých akcionářů, tzv. „mrtvé duše“. Nepochybně se valná hromada, svolaná jediným členem představenstva, konala v rozporu se zákonem. Navíc není jisté, jestli svolavatel byl platně zvolen členem představenstva a soud o tom ještě nerozhodnul. Přesto je potřebné se k některým tendencím na zmíněné valné hromadě, kterou považuji jen za shromáždění akcionářů, vyjádřit. V inzerátu i na valné hromadě se svolavatelem deklarovalo, že odštěpenou částí bude nová společnost s nároky na náhradu škody, které má společnost vůči Viktoru Koženému a Ing. Borisu Vostrému. Tato takzvaná „odštěpená“ společnost však nebude mít žádné prostředky k vymáhání jakýchkoliv nároků HPH a nebude tedy moci pokračovat v soudních sporech o ukradený majetek, které likvidátor zahájil. Ztratí nejen právní kontinuitu, ale rychle půjde do insolvence (konkurzu). Pro nedostatek majetku pak bude společnost v konkurzu zrušena a vymazána z obchodního rejstříku. Oba odsouzení se tak v rozporu s pravomocným rozsudkem vyhnou tomu, aby nahradili trestním soudem stanovenou škodu. Akcionáři tak ztratí nárok na prostředky přesahující škodu cca 15 miliard Kč. Převážné části akcionářů by tak nebylo z likvidačního zůstatku vyplaceno nic. Odsouzeným B. Vostrému a V. Koženému by se díky návrhu svolavatele navíc zlegalizovaly jimi ukradené finanční prostředky. Rozdělením společnosti odštěpením by došlo k ukončení (zrušení) likvidace. To v době, kdy bylo Nejvyšším soudem ČR odmítnuto dovolání odsouzených, likvidátor zahájil vykonávací řízení proti odsouzeným a domáhá se navrácení majetku ukrytého odsouzenými u nich spřízněných osob a společností. Narušení průběhu likvidace a vymáhání majetku je zřejmě cílem a záměrem shodným s osobami spojenými s B. Vostrým a V. Koženým a jejich zájmy, směřujícími k legalizaci výnosů z trestné činnosti ukradeného majetku.

Šlo by o závažný krok v rozporu se zákonem, tj. obcházení zákona. A ve svém konečném výsledku o snahu:

- zmařit účel likvidace a protiprávně blokovat soudem jmenovaného likvidátora,
- připravit 240 000 akcionářů o nárok na likvidační zůstatek,
- porušit (obcházet) zákon a zbavit pravomocně odsouzené povinnosti nahradit škodu,
- zajistit beztrestnost osob protiprávně spravující majetek vyvedený z HPH a navíc i umožnit jim nadále beztrestně užívat přírůstky z trestné činnosti ku svému prospěchu.

Snahy o vystupování z likvidace likvidátor registruje od roku 2001. V reakci na ně soud vyslovil opakovaně názor, že v případě, že byl soudem jmenován likvidátor, který plně odpovídá za průběh likvidace, jde vždy o nezákonné akce. Tento názor je judikován jak rozhodnutími Nejvyššího soudu ČR, tak i Ústavního soudu ČR. Ač byly s těmito právními skutečnostmi statutární orgány HPH seznámeny, jednají s nimi v rozporu a na úkor akcionářů i k možné škodě na likvidačním zůstatku.

Vraťte se k původnímu názvu příspěvku. Jaká rizika, respektive problémy v úsilí o návrat majetku do společnosti HPH a jeho rozdělení zákonnou formou likvidačního zůstatku vidíte?

Hodně se hovoří a napsalo o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Státní orgány k tomu přijímají různá stanoviska a opatření a Česká republika se zavázala implementovat do své jurisdikce ustanovení bránící legalizaci výnosů z trestné činnosti a činit opatření k jejímu odhalování. Žel z naší praxe je skutečnost zcela jiná. Likvidátor byl dokonce odkazován, aby sám informoval orgány cizích států, že V. Kožený a B. Vostrý byli odsouzeni a aby tyto přijaly opatření bránící legalizaci výnosů z trestné činnosti na jejich území. To bylo překvapující i pro zahraniční advokáty, se kterými likvidátor v tomto úzce spolupracuje. Čím nejvíce potrestáte pachatele trestné činnosti? Tím, že je odsoudíte a umístíte do vězení? Ne. Ale tím, že jim sáhnete na majetek, který získali svou trestnou činností a tento zkonfiskujete. Jsem optimista a věřím, že se časem i toto závažná úskalí v beztrestné legalizaci výnosů z trestné činnosti podaří překonat a v budoucnu s kompetentními orgány činnými v trestním řízení nalezneme společnou řeč. Kauze HPH se poslední dobou začíná věnovat i zahraniční tisk, který postup orgánů České republiky, ve věci legalizace výnosů z trestné činnosti, pečlivě sleduje.